

Obsah

ÚVOD	3
OBSAH	5
1 HISTORIE EKOLOGIE ČLOVĚKA	9
2 ZÁKLADNÍ POJMY	13
2.1 HOMEOSTÁZA	14
2.2 FORMY ODPOVĚDÍ ORGANIZMU	15
3 ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	19
3.1 KLIMATICKÉ ADAPTACE	19
3.1.1 Vliv teploty a vlhkosti vzduchu	20
3.1.2 Vliv složení vzduchu	21
3.1.2.1 Právní a technické prostředky ochrany atmosféry	25
3.1.3 Vliv záření	26
3.1.4 Vliv hluku	27
3.1.5 Kulturní aspekty klimatické adaptace	30
3.2 ADAPTACE NA VYSOKOHORSKÉ PROSTŘEDÍ	31
4 ČLOVĚK A BIOTICKÉ FAKTORY PROSTŘEDÍ	33
4.1 EKOPATOLOGIE	34
4.1.1 Infekční choroby	34
4.1.1.1 Alimentární nákazy	35
4.1.1.2 Epidemické infekční choroby	40
4.1.1.3 Mykózy	51
4.1.2 Parazitické choroby	54
4.1.3 Choroby přenosné ze zvířat na člověka	59
4.1.4 Zdravotní rizika ve vyspělých zemích	66
4.1.4.1 Kardiovaskulární choroby	67
4.1.4.2 Zhoubné nádorové bujení	68
4.1.4.3 Nemoci dýchacích cest	68
4.1.4.4 Alergie	70
4.1.4.5 Diabetes mellitus	71
4.1.4.6 AIDS	72
4.1.4.7 CFIDS	76
5 FUNKCE ČLOVĚKA V EKOSYSTÉMECH	79
5.1 TYPY EKOSYSTÉMŮ	79
5.2 FORMY HOSPODÁŘSTVÍ	83
5.2.1 Degradace půd	88
5.2.2 Ochrana litosféry	89
5.3 ENERGETICKÉ ASPEKTY LIDSKÝCH EKOSYSTÉMŮ	90
5.3.1 Lidská ekologická nika	90
5.3.2 Přírodní zdroje	91
5.3.3 Zásahy člověka do energetiky ekosystémů	92
5.3.4 Vyhledky do budoucnosti	97

6	EKOLOGICKÉ ASPEKTY VÝŽIVY	99
6.1	ENERGETICKÁ HODNOTA POTRAVY	99
6.2	SLOŽENÍ POTRAVY	99
6.3	MINERÁLNÍ SLOŽKY POTRAVY	101
6.3.1	Voda	101
6.3.1.1	Zdroje znečištění a ochrana hydrosféry	104
6.3.2	Minerální látky	105
6.4	SOCIÁLNÍ ASPEKTY VÝŽIVY	108
6.5	PROBLÉMY HLADU A OBEZITY	110
6.6	DROGY	114
6.6.1	Historie	114
6.6.2	Rozdělení a účinky	115
6.6.3	Alkoholismus a nikotinismus	122
6.6.4	Inhalanty	124
6.6.5	Syntetická narkotika a antagonisté opioidů	124
6.6.6	Neterapeutické užívání léků	126
6.7	TOXICITA POTRAVIN	127
6.7.1	Alimentární toxikózy	128
6.7.2	Toxicita způsobená chemickými sloučeninami	131
6.7.3	Toxicita způsobená prvky	135
6.7.4	Toxicita sloučenin dusíku	138
6.8	RADIČNÍ RIZIKA POTRAVIN	139
7	MUTAGENY A TERATOGENY	143
8	EKOGENETIKA ČLOVĚKA	149
8.1	BIOCHEMICKÁ A IMUNOBIOLOGICKÁ VARIABILITA	150
8.1.1	Selekční nerovnocennost krevních skupin	154
8.2	MORFOLOGICKÁ VARIABILITA	154
9	EKOLOGIE LIDSKÝCH POPULACÍ	157
9.1	VELIKOST A HUSTOTA POPULACÍ	157
9.2	STRUKTURA OBYVATELSTVA PODLE POHLAVÍ	158
9.3	STRUKTURA OBYVATELSTVA PODLE VĚKU	158
9.4	ÚKAZATELE REPRODUKCE	160
9.5	ÚZEMNÍ POHYB OBYVATELSTVA – MIGRACE	168
9.6	VELIKOST POPULACÍ	169
9.7	PROBLÉMY URBANIZACE	177
9.7.1	Synantropizace	179
9.7.2	Likvidace odpadů	184
9.8	ROZMÍSTĚNÍ OBYVATELSTVA	186
9.9	AKCELERACE A SEKULÁRNÍ TRENDY	187
9.10	HISTORIE NÁZORŮ NA ŘEŠENÍ POPULAČNÍCH PROBLÉMŮ	189
10	PALEOEKOLOGIE	195
10.1	ÚVOD	195
10.2	CHARAKTERISTIKA A ROZDĚLENÍ PRIMÁTŮ	196
10.3	EVOLUCE PRIMÁTŮ	198
10.4	TEORIE VZNIKU HOMININŮ	199

10.5	SYSTEMATICKÝ PŘEHLED HOMINOIDŮ	200
10.5.1	Čeleď: Hominidae	201
10.5.2	Podčeleď: Homininae	202
10.5.2.1	Přehled zástupců podčeledi Homininae	206
10.5.3	Rod: Ardipithecus	208
10.5.4	Rod: Australopithecus	208
10.5.5	Rod: Homo	211
10.5.5.1	Homo habilis	212
10.5.5.2	Homo erectus	212
10.5.5.3	Homo sapiens	214
10.6	NEPŘÍMÉ DŮKAZY EVOLUCE	220
11	RASY, RASISMUS	225
11.1	RASY	225
11.2	RASISMUS	228
12	LITERATURA	231